ROK IV

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 17

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 WRZEŚNIA 1929 R.

TRUDNOŚCI KRAJOWEGO OLEJARSTWA

Polski przemysł olejarski ma do zwalczania liczne trudności, wskutek czego znajduje się w stosunku do konkurencji zagranicznej w sytuacji bardzo niekorzystnej. Już drożyzna kapitału w Polsce stanowi ujemny czynnik pracy olejarstwa, wymagającego potężnych środków obrotowych. Zagranicą, szczególniej w Holandji i Niemczech, przemysł olejarski, nadzwyczajnie rozwinięty, zdążył w czasie wojny całkowicie zamortyzować swe urządzenia i wskutek tego koszty produkcji są niższe, aniżeli w Polsce. Konieczność sprowadzania egzotycznych nasion oleistych wraz z kosztownością transportu obciąża kalkulację polskich olejarni.

Największą jednak przeszkodą dla normalnego rozwoju olejarstwa są trudności przy wywozie makuchów. Jak wiadomo — cena oleju zależna jest w wysokim stopniu od ceny osiąganej za makuch. Jeżeli w ogólnej formule: cena oleju równa się cenie nasion oleistych plus koszty przerobu a minus cena makuchu — sztucznie obniżymy ostatnią pozycję, to nieuniknionym skutkiem musi być zwiększenie się ceny oleju, co utrudnia konkurencję z zagranicą, a ponadto — zmniejsza spożycie na rynku wewnętrznym.

Znanym jest faktem, że olejarnie położone w b. Królestwie Kongresowem i na Kresach, a przerabiające siemię lniane, mają wielkie trudności przy zbycie makuchów, albowiem rolnicy, zwłaszcza drobni, niechętnie używają pasz treściwych; częstokroć konsumenci przekładają tańsze importowane makuchy słonecznikowe, sezamowe i t. d. nad krajowe — więcej wartościowe makuchy lniane. Propaganda, prowadzona przez olejarnie wśród organizacyj rolniczych, daje stosunkowo niewielkie rezultaty.

W tych warunkach — cło wywozowe na makuchy, w wysokości 10 zł. od 100 kg. (Rozporządzenie Min. Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 12 października 1928), wprowadzone pod naciskiem sfer rolniczych — jest gospodarczo nieusprawiedliwione. Pierwszym rezultatem cła było zahamowanie działalności niektórych olejarni i podrożenie na rynku krajowym oleju lnianego, który jest zasadniczym surowcem dla wyrobu pokostów, farb olejnych i t. d. Ze sfer przemysłu farb i lakierów odzywają się głosy protestujące przeciwko zwyżce cen oleju lnianego, odbijającej się fatalnie na kalkulacji. Z drugiej strony — w wyniku wspomnianych okoliczności — nastąpił silny wzrost importu olejów. Przywóz olejów w stanie surowym w pierwszem półroczu roku bieżącego, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrósł prawie o 100%.

Min. Rolnictwa, które było najgorliwszem rzecznikiem wprowadzenia cła, przekonało się rychło o niebezpieczeństwie tego środka*) dla bytu olejarni krajowych i zgodziło się na wniosek Min. Przemysłu i Handlu, idący w kierunku przyznania kontyngentu dla bezcłowego wywozu makuchów w wysokości 5.000 t., z terminem wywozu do 1 października r. b. W początkach sierpnia rozdzielono dodatkowy kontyngent w wysokości 2.000 t., z tym samym terminem.

Zbyt znane są niedogodności, związane z rozdziałem wszelkich kontyngentów, aby się nad niemi tutaj rozwodzić; uciążliwe manipulacje, związane z uzyskiwaniem zezwoleń na bezcłowy wywóz, są też prawdziwą klęską dla prowincjonalnych olejarni.

Najciemniejsza jednak strona kontyngentów polega na tem, że przydział zwykle przychodzi zbyt późno, kiedy olejarnie już częściowo zrezygnowały z dostosowania swej sprawności do perspektyw wywozowych. Prawidłowy i korzystny eksport makuchów może się rozwijać tylko na podstawie wielomiesięcznych kontraktów, zawieranych dość wcześnie.

Władze rządowe, biorąc pod uwagę obfitość środków pastewnych w tym roku, zawiesiły już cło wywozowe na otręby, posiadające wszak donioślejsze znaczenie dla karmienia inwentarza, niż makuchy. Istniały wszak dość długie okresy, kiedy wywóz makuchów był wolny, a wywóz otręb był obłożony cłem. Teraz mamy sytuację odwrotną, nader uciążliwą dla olejarstwa krajowego, a nie przynoszącą żadnego pożytku rolnictwu.

Postulat zniesienia cła wywozowego na makuchy jest kardynalnym warunkiem normalnej pracy przemysłu olejarskiego w nadchodzącej kampanji.

*) Zdawałoby się, że właśnie środowiska rolnicze, które tak dotkliwie odczuły skutki wprowadzenia ceł wywozowych (od żyta i t. d.), powinnyby być umiarkowane w popieraniu tej metody polityki handlowej.

WIZYTA PANA DEWEYA W TOMASZOWIE

Na umieszczonej obok fotografji widzimy doradcę finansowego, p. Charles S. Deweya wraz z rodziną, w otoczeniu dzieci robotników Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu w Tomaszowie.

P. Dewey, którego wysoce dodatnia działalność w Polsce jest należycie oceniana przez całe społeczeństwo, interesuje się nietylko sprawami gospodarczemi; w czasie wycieczek po kraju p. Dewey bada również poczynania społeczne i humanitarne.

Wzorowe urządzenia Tomaszowskiej Fabryki w zakresie higjeny, szkolnictwa, dożywiania i t. p. wzbudziły żywe zainteresowanie p. Deweya.

ODZNACZENIA

W „Monitorze Polskim" Nr. 188 z dn. 17 sierpnia ogłoszono listę osób, odznaczonych krzyżami za prace nad rozwojem przemysłu wojennego. W liczbie osób udekorowanych są następujący pracownicy fabryk, zrzeszonych w Związku Przemysłu Chemicznego.

I. Złoty Krzyż Zasługi

Pp: EUGENJUSZ BAZYLEWICZ-KNIAZYKOWSKI, Dyrektor Wytwórni Prochu Sochaczewskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu; Inż. ANDRZEJ BRZOSTOWSKI, Dyrektor fabryki Sp. Akc. „Przemysł Chemiczny w Polsce" w Zgierzu i Sp. Akc. „Azot" w Borach; Dr. STEFAN OTOLSKI, Dyrektor Sp. Akc. Zakłady Przemysłowo-Handlowe „Ludwik Spiess i Syn" w Warszawie; Inż. STEFAN ŻERAŃSKI, Dyrektor Zarządu Polskich Zakładów Chemicznych „Nitrat" w Warszawie.

II. Srebrny Krzyż Zasługi

Pp: Inż. Wiktor Czerwiński, Kierownik fabryki bawełny strzelniczej w Państwowej Wytwórni Prochu w Zagożdżonie; Franciszek Lebrecht, mechanik warsztatów fabryki „Przemysł Chemiczny w Polsce" w Zgierzu; Inż. Franciszek Plechler, Szef produkcji prochu w Sochaczewskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu; kapitan Jan Walczyński, Zastępca dyr. techn. do spraw pirotechniki i kierownika strzelnicy w Państwowej Wytwórni Prochu w Zagożdżonie

III. Bronzowy Krzyż Zasługi

Pp: Ludwik Banaszak, technik w Państwowej Wytwórni Prochu w Zagożdżonie; Jan Chrzanowski, pirotechnik w Państwowej Fabryce Prochu w Zagożdżonie; Tadeusz Stefan Puchalski, majster prochowy w Państwowej Wytwórni Prochu w Zagożdżonie; Józef Rejlich, robotnik w Sochaczewskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu; Leon Sienkiewicz, robotnik w fabryce „Nitrat" w Komorowie.

W imieniu Związku Przemysłu Chemicznego składamy wszystkim udekorowanym serdeczne powinszowania oraz życzenia dalszej owocnej pracy na polu przemysłu chemicznego dla dobra kraju.

MASKI OCHRONNE DLA PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁOWYCH

Liczne zakłady przemysłowe — zwłaszcza zaś wytwórnie chemiczne — starają się od szeregu lat zabezpieczyć życie i zdrowie swych pracowników przez stosowanie urządzeń ochronnych.

Niezależnie od dążenia do dobrej wentylacji pomieszczeń fabrycznych, koniecznem jest w niektórych wypadkach zastosowanie ochrony indywidualnej.

Przed wojną używano w tym celu tamponów, nasyconych różnemi odczynnikami chemicznemi przeciwko gazom i parom trującym, filtrów unieszkodliwiających kurze i pyły mechaniczne, aparatów tlenowych, masek o pierwotnej konstrukcji i tp.

Dopiero wielka wojna ostatnia, podczas której zastosowano po raz pierwszy na szeroką skalę gazy bojowe, wywołała konieczność udoskonalenia i szerokiego rozpowszechnienia masek przeciwgazowych.

Ogólne zastosowanie masek ochronnych ułatwione zostało przez daleko idącą specjalizację środków chłoniących, wypełniających pochłaniacze masek, a różniących się składem chemicznym w zależności od rodzaju gazów, dymów i pyłów, przeciw którym maska ma chronić. Stosowane dotychczas przez przemysł polski maski ochronne były pochodzenia prawie wyłącznie zagranicznego; należy zatem powitać z zadowoleniem rozpoczęcie wyrobu masek przemysłowych przez Wojskową Wytwórnię Sprzętu Przeciwgazowego w Radomiu, która wypuszcza maski na rynek, po przeprowadzeniu długotrwałych badań i doświadczeń praktycznych.

Przy niniejszym numerze naszego pisma załączamy prospekt Nr. 1. Wojsk. Wytwórni Sprzętu Przeciwgazowego, zawierający szczegółowe informacje, dotyczące wyrabianych masek przemysłowych.

KRONIKA

Min. Przemysłu i Handlu komunikuje, że od dnia 1 września 1929 do wystawiania świadectw pochodzenia na towary polskie—upoważnione są wyłącznie Urzędy Wojewódzkie w: Warszawie, Łodzi, Kielcach, Lublinie, Toruniu, Poznaniu, Katowicach, Krakowie, Lwowie, Tarnopolu, Stanisławowie, Łucku, Brześciu n/Bugiem, Białymstoku, Wilnie, Nowogródku,

Komisarz Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku, Izby Handlowe i Przemysłowe w: Lwowie, Krakowie, Bielsku, Warszawie, Poznaniu, Bydgoszczy, Grudziądzu, Łodzi, Lublinie, Wilnie, Sosnowcu, Katowicach, Gdańsku.

Jednocześnie z dn. 1 września r. b. wygasają upoważnienia do wystawiania świadectw pochodzenia wszystkich innych organizacyj i instytucyj niewymienionych w powyższej liście; z tą więc datą Związek Przemysłu Chemicznego przestaje również wystawiać świadectwa pochodzenia.

W ostatnich czasach ujawnia się powszechnie coraz większe zainteresowanie Chinami, jako rynkiem zbytu. Odbyty w lipcu r. b. w Amsterdamie kongres Międzynarodowej Izby Handlowej zajmował się również tą sprawą, a liczna delegacja chińska przyjmowała żywy udział w dyskusji.

Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów, korzystając z pobytu w Warszawie p. Inż. K. Grochowskiego, który od 30 lat przebywa w Chinach, urządził w dn. 16 sierpnia zebranie w sprawie możliwości rozwinięcia eksportu polskiego do Chin.

Bardzo interesujący referat p. Grochowskiego przyniósł szereg nowych informacyj. Wprawdzie „Chińczycy kupują wszystko *cif*, a nie za gotówkę" i wprawdzie wobec braku bezpośredniej komunikacji morskiej z Polski do portów chińskich dość trudno jest skalkulować koszty transportu, jednakże istnieją poważne widoki eksportowe, jak to np. w zakresie przemysłu chemicznego udawadnia wzrastający wywóz polskiego jedwabiu sztucznego oraz ceraty do Chin.

Jest pożądane, aby przedsiębiorstwa chemiczne, zwłaszcza większe i rozporządzające możliwościami kredytowemi, interesowały się stale rynkiem chińskim.

Wyższe Studjum Handlowe w Krakowie (3-letnie studjum akademickie) rozpoczyna dn. 1 września 1929 wpisy na rok naukowy 1929/30 w gmachu Studjum przy ul. Sienkiewicza 4. Warunkiem przyjęcia w charakterze studenta, jest przedłożenie świadectwa dojrzałości szkoły średniej ogólno-kształcącej, państwowej lub równorzędnej.

Początek wykładów 3 października 1929.

Fabryka Bracia Deutsch w Bielsku, Oddział Fabryczny — Warszawa Królewska 18, przystąpiła do wyrobu płócien filtracyjnych wełnianych, bawełnianych i z sierści wielbłądziej.

W dn. 27 sierpnia zawiązana została w Warszawie Sp. Akc. „Polsko-Belgijskie Zakłady Chemiczne", z kapitałem 7.000.000 zł. Nowe przedsiębiorstwo ma zamiar wybudować fabrykę dla wytwarzania kwasu siarkowego i innych artykułów chemicznych

Przewodnictwo Zarządu „Polsko-Belgijskich Zakładów Chemicznych" objął p. Antoni Wieniawski.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Nr. 33 Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych Min. Komunikacji ukazało się Rozporządzenie Ministra Komunikacji o wprowadzeniu w życie nowej taryfy kolejowej, obowiązującej od dn. 1 października r. b

W Dz. Ustaw Nr. 59 z dn. 23 sierpnia 1929 ukazało się pod poz. 465 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej z dn. 26 czerwca 1924 r.

Rozporządzenie wprowadza na wolną dotychczas od cła saletrę chilijską (poz. 103 p. 1 taryfy celnej) — cło w wysokości 10 zł. od 100 kg., z zastrzeżeniem że Min. Skarbu jest władne wydać pozwolenie przywozu saletry chilijskiej — bez cła. Rozporządzenie zmniejsza stawkę celną na azotan amonu (poz. 98 p. 4 taryfy celnej) z 48.10 zł. na 27 zł. od 100 kg.

Wprowadzenie cła na saletrę chilijską spowodowane jest zamiarem Państwowych Fabryk Związków Azotowych wypuszczenia w bliskiej przyszłości na rynek takich ilości azotanu sodu, które uczynią zbędnym przywóz saletry z zagranicy.

Zmniejszenie stawki na saletrę amonową jest spowodowane chęcią ujednostajnienia ochrony celnej na azot, w stosunku do jego zawartości w poszczególnych związkach azotowych. Stawka 27 zł. od 100 kg. najzupełniej wystarcza dla ochrony krajowej produkcji.

W Dz. Ustaw Nr. 59 z dn. 23 sierpnia 1929 ukazało się pod poz. 467 Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie wykonania Ustawy z dn. 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu.

ECHA

* Delegacja Belgijskich sfer gospodarczych, z p. Ministrem Heymannem na czele, przebywała w Polsce 10 dni, zwiedzając kolejno Gdynię, Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu oraz ważniejsze ośrodki naszego życia przemysłowego. W dn. 20 sierpnia Izba Przemysłowo-Handlowa Polsko-Belgijska przyjmowała w Resursie Kupieckiej gości belgijskich obiadem, w czasie którego członek Zarządu Związku, p. Dyrektor Feliks Wiślicki, wygłosił po francusku przemówienie, wyróżniające się głębszą treścią oraz piękną formą zewnętrzną.

* Dn. 19 sierpnia zmarł p. Wulf Makower, współwłaściciel i długoletni kierownik Tow. Akc. Kurlandzkiej Olejarni w Wilnie, należącego do naszego Związku.

* Na odbywającym się w Poznaniu w dn 25 i 26 sierpnia Zjeździe delegatów polskich i zagranicznych Izb Przemysłowo-Handlowych — nasz Związek był reprezentowany przez p. Inż. Łuszczewskiego, Dyrektora Tow. Akc. „Dr. Roman May" w Poznaniu.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	580 zł.
Alkohol metylowy techniczny	— „
„ „ czysty 99%	— „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,68 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1,80 „
„ granulowany za 1 kg % N_2	2.— „
Azotan amonowy	103.60 „
Benzen handlowy 90%	91 „
„ czysty	103 „
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	22 „
Chlorek cynku (ług 50%)	55 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	900 „
„ „pro narcosi"	1.900 „
Fenol czysty	300 „
Fornalina 30%	280 „
Fosfory rachowskie surowe	3,50—4 „
Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	305 „
„ techniczna	175 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	45 „
Klej kostny	295 „
Klej skórny	400 „
Krezol	140 „
Kwas azotowy 30° Bé w przel. na 100% HNO_3	110 zł.
Kwas mrówkowy 85%	241 „
„ siarkowy 60° Bé	7,74 „
„ solny bez arsenu	16 „
„ octowy techn. 30%	130 „
Mączka fosforytowa rachowska 16,5% P_2O_5	7,20—8,25 „
„ kostna odklejona 30% P_2O_5	20 „
Naftalen surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	68 „
Octan sodu	160 „
„ ołowiu	270 „
Oleina zwierzęca destylat	300 „
„ „ saponifikat	290 „
Oleum 20%	20,85 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	12 „
Smoła preparowana	21 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62%	70 „
Soda amonjakalna	25 „
„ kaustyczna	60 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	16 „
Stearyna	280 „
Superfosfat 16%	13,76—15,20 „
Toluen czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg, loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdą rozumieją się wraz z opakowaniem

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Azbest w arkuszach, nici i sznury azbestowe, tkanina azbestowa:
„LEONOWIT" Sp. z ogr. odp. w Łodzi.

Barwniki i półprodukty organiczne:
Sp. Akc. „PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE", Zgierz, tel. Łódź 21-01 i Zgierz 19. Warszawa, tel. sprzedaż 108-09, informacje 204-49 i 56-99.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
„PABJANICKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO", Pabjanice, tel. Łódź 21-86.

Błękity Millori i paryski:
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapna bielący:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
Sp. Akc. Przem. Tłuszcz. „SCHICHT", Warszawa, Nowy Zjazd 1 telefony: 422-30 do 422-35.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM" Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 160-80.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 75-39.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.
Zakłady „ELEKTRO" Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Ług sodowy odpadkowy:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 75-39.

Makuchy odolejone — kokosowy, lniany i rzepakowy:
(jako pasza dla bydła). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE" Będzin, tel. 90.

Novarsenobenzol:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Oleje kokosowy, lniany, rzepakowy i rycynowy:
(do celów technicznych i spożywczych) Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE" Będzin, tel. 90.

Phosphit:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN" Warszawa, Daniłowiczowska 16 tel. Centrala-Spiess

Płyty uszczelniające czerwone, niebieskie i grafitowane. Szczeliwa wszelkiego rodzaju:
„LEONOWIT" Sp. z ogr. odp. w Łodzi.

Potaż żrący:
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno, tel. 12.

Siarka:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa Wilcza 9a, tel. 75-39.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 75-39.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE" Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Soda kaustyczna:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Śrut rycynowy:
(jako nawóz sztuczny). Sp. Akc., J. D. POTOKA SYNOWIE", Będzin, tel. 90

Żelazocyjanki sodowy i potasowy:
Sp. Akc. „AZOT", Jaworzno, tel. 12.

Żelazokrzem 45% i 75%:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.
Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 410-14 Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca
Wydawca: w imieniu Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej — Dyrektor Związku, Inż. EDMUND TREPKA.
Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11